

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

Fremsat den 6. november 1963 af *indenrigsministeren*.

I lov nr. 65 af 9. marts 1959 om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v., som ændret ved lov nr. 109 af 30. marts 1962, foretages følgende ændringer:

1. § 7 affattes således:

„§ 7. Det udligningstilsvaret, der for regnskabsåret 1964-65 vil være at udrede af Frederiksberg og Gentofte kommuner til Københavns kommune (jfr. lov nr. 84 af

31. marts 1937, som ændret senest ved lov nr. 53 af 16. marts 1956), erstattes af et fikseret udligningstilsvaret, der for det nævnte regnskabsår vil være at beregne som det i henhold til den nævnte lovgivning for regnskabsåret 1957-58 beregnede tilsvaret med tillæg af 10 pct.“

2. I § 9, stk. 2, ændres ordene „1963-64“ til „1964-65“.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lov nr. 66 af 9. marts 1959 om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen m. v. blev erhvervsskatten afskaffet mellem kommunerne inden for 9 byområder, hvor erhvervsskatten var af særlig stort omfang. Samtidig blev der ved lov nr. 65 af 9. marts 1959 om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v. gennemført en ordning, hvorved det blev pålagt omegnskommunerne i de pågældende områder at betale et tilsvaret til centralkommunen. Dette tilsvaret blev for den enkelte omegnskommune fastsat til det beløb, som kommunens skatteydere i skatteåret 1957-58 havde betalt i erhvervsskat til de øvrige kommuner inden for afløsningsområderne, dog med fradrag af kommunens indtægter ved erhvervsskat fra indbyggere i de samme kommuner.

Ved loven om erhvervsskattens afløsning blev der samtidig foretaget en fiksering af udlignings-
Indenrigsmin. 6. kt. j. nr. 6006/63.

tilsvarene fra Frederiksberg og Gentofte kommuner til Københavns kommune, således at disse tilsvare i regnskabsåret 1959-60 skulle udgøre 105 pct. af de for regnskabsåret 1957-58 beregnede tilsvare og i de følgende regnskabsår 110 pct. af de nævnte tilsvare.

Afløsningsordningen vedrørende erhvervsskatten og fikseringen af udligningstilsvarene var af midlertidig karakter, idet det blev forudsat, at disse ordninger skulle afløses af mere varige, der — uden at give anledning til de ulemper, som erhvervsskatten medfører — kan opfylde erhvervsskattens formål: at hindre urimeligt skattely og sikre en rimelig fordeling af kommunernes udgifter til formål, der er fælles for hele byområdet.

Det var derfor foreskrevet i loven om erhvervsskattens afløsning § 9, stk. 2, at loven skulle optages til revision i folketingsåret 1961-62.

Ved lov nr. 109 af 30. marts 1962 blev afløsningsordningen og fikseringen af udligningstilsvarene imidlertid forlænget i yderligere to år, således at loven herefter skal optages til revision i folketingsåret 1963-64. Denne forlængelse var motiveret med, at gennemførelsen af en mere varig ordning til imødegåelse af de særlige problemer i de store byområder såvel som et forslag om en videregående udgifts- og/eller indtægtsudligning enten indbyrdes mellem kommunerne inden for de enkelte afløsningsområder eller med virkning for hele landet måtte bygge på undersøgelser, der ikke kunne afsluttes på et sådant tidspunkt, at eventuelle ændringer kunne få virkning fra og med skatteåret 1962-63.

Da det — uanset at det måtte erkendes, at der siden afløsningsordningernes gennemførelse var sket ikke uvæsentlige ændringer i beskatningsforholdene og kommunernes øvrige økonomiske vilkår — ikke kunne anses for hensigtsmæssigt for en kortere periode at foretage ændringer i de fikserede afløsnings- og udligningstilsvare, blev disse tilsvare ved lovens forlængelse opretholdt uden regulering af nogen art.

Til belysning af afløsningstilsvarenes økonomiske betydning er i vedføjede bilag optaget en fortegnelse over samtlige afløsningstilsvares størrelse og vægt i forhold til den i centralkommunerne og omegnskommunerne udskrevne opholdskommuneskat for skatteåret 1963-64 samt kommunernes udskrivnings- og beskatningsprocenter for dette skatteår. Det er til sammenligning yderligere vist, hvor stor en procentdel tilsvarene udgjorde af nævnte kommuners opholdskommuneskatteudskrivning i skatteåret 1959-60. De fikserede udligningstilsvare, som Frederiksberg og Gentofte kommuner betaler til København, andrager årlig henholdsvis ca. 8,1 mill. kr. og ca. 16,8 mill. kr., eller i alt ca. 25 mill. kr. Dersom såvel afløsningstilsvarene som udligningstilsvarene var faldet væk, ville opholdskommuneskatteudskrivningen i Københavns kommune have ligget ca. 10 pct. højere i indeværende skatteår, medens den i Frederiksberg og Gentofte kommuner ville have ligget henholdsvis ca. 12 og ca. 24 pct. lavere. Herefter ville udskrivningsprocenten i Københavns kommune i 1963-64 have udgjort 90 i stedet for 82, medens Frederiksberg og Gentofte kommuners udskrivningsprocenter ville være faldet til henholdsvis 57,5 og 48 mod nu 65 og 63.

Da de samlede afløsningstilsvare for samtlige afløsningsområder udgør ca. 20 mill. kr., og da de øvrige kommuner inden for hovedstadsområdet — som det fremgår af den vedføjede fortegnelse — betaler afløsningstilsvare på i alt ca. 15 mill. kr. til

Københavns kommune, vil det ses, at tilsvare på i alt ca. 40 mill. kr. ydes inden for det storkøbenhavnske område, medens kun ca. 5 mill. kr. udredes inden for de øvrige 8 afløsningsområder.

Siden lovens forlængelse i 1962 har spørgsmålet om en løsning af de kommunale samarbejds- og strukturproblemer særlig inden for hovedstadsområdet været genstand for overvejelser såvel i indenrigsministeriet som i kommunerne, men dog først og fremmest i det af de storkøbenhavnske kommuner etablerede rådgivende samarbejdsorgan, Hovedstadskommunernes Samråd. I et udvalg under samrådet har der således igennem nogen tid været ført forhandlinger om forslag, der gennem etablering af et samarbejdsorgan med besluttende myndighed tager sigte på en løsning af de organisatoriske og tildels også de økonomiske problemer, der knytter sig til gennemførelsen af en nyordning af hovedstadens forhold.

Om resultatet af disse overordentlig vigtige drøftelser, der næppe kan forventes afsluttet i nær fremtid, kan der for tiden intet siges. Det må imidlertid anses for særdeles ønskeligt, at mulighederne for tilvejebringelsen af en hovedstadsordning ved forhandlinger mellem kommunerne inden for området ikke forskertses gennem en forhastet revision af loven om erhvervsskattens afløsning og fikseringen af udligningstilsvarene.

De eksisterende afløsningsordninger bør derfor forlænges og efter forhandlinger med repræsentanter for Hovedstadskommunernes Samråd foreslås en forlængelse for ét år, således at loven vil være at optage til revision i folketingsåret 1964-65.

En uændret forlængelse af loven vil også omfatte afløsningsområderne uden for Storkøbenhavn, idet det ikke kan anses for rimeligt — og næppe heller muligt — på nuværende tidspunkt at søge afløsningsordningen erstattet af andre udlignende foranstaltninger inden for disse områder alene. Dette gælder så meget mere, som forlængelsen af loven foreslås begrænset til ét år, hvortil kommer, at den økonomiske betydning af erhvervsskattens afløsning for det store flertal af kommuner uden for hovedstaden, som det fremgår af oplysningerne ovenfor, er temmelig beskeden både i forhold til Københavnsområdet og — for det store flertal af kommuner — i forhold til størrelsen af den udskrevne opholdskommuneskat i de enkelte kommuner.

Den uden for afløsningsområderne stadig eksisterende erhvervsskat foreslås iøvrigt ophævet fra og med skatteåret 1964-65, jfr. det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

Bilag*)

Afløsningstilsvarene.

Kommune	Afløsningstilsvar 1.000 kr.	Afløsningstilsvar i pct. af opholdskommuneskat		Udskrivnings-/ beskatnings- procent
		1959-60 pct.	1963-64 pct.	1963-64
<i>København</i>	15.021	4,7	3,7	82
Heraf ydet af:				
Ballerup-Måløv	315	5,1	2,5	82
Birkerød	466	9,1	4,6	85
Brøndbyerne	212	2,9	1,6	84
Dragør	184	9,5	6,2	92
Farum	112	7,8	2,5	105
Gentofte	779	1,2	1,0	63
Gladsaxe	1.192	4,7	2,8	95
Glostrup	201	2,7	1,5	75
Herlev	210	2,7	1,6	92
Herstederne	19	1,7	0,8	90
Hvidovre	610	4,0	2,7	84
Høje Tåstrup	90	2,1	1,3	72
Hørsholm	1.642	24,5	15,7	80
Lyngby-Tårnbæk	4.804	15,5	11,3	70
Rødovre	455	3,0	1,8	87
St. Magleby	77	8,5	3,2	75
Søllerød	2.626	17,8	12,9	70
Tårnby	902	5,3	3,8	82
Vallensbæk	50	10,6	4,6	68
Værløse	75	2,8	1,2	100
<i>Århus</i>	2.110	4,4	3,5	12,8
Heraf ydet af:				
Åby	322	9,3	5,8	12,0
Brabrand-Årslev	65	3,7	1,6	14,9
Hasle	150	10,1	6,0	14,3
Holme-Tranbjerg	438	11,8	6,6	11,6
Vejlby-Risskov	668	15,8	8,5	12,5
Viby	467	8,2	5,2	12,7
<i>Odense</i>	700	1,5	1,1	14,2
Heraf ydet af:				
Allesø-Næsbyhoved-Broby	47	4,8	1,9	14,1
Dalum	447	13,4	7,2	12,0
Lumby	22	3,0	1,5	13,5
Pårup	136	15,4	5,4	14,8
Sanderum	48	6,4	2,2	12,8

* I bilaget er rettet enkelte trykfejl, som forekom i det i folketinget omdelte særtryk af lovforslaget.

Kommune	Afløsningstilsvær	Afløsningstilsvær i pct. af opholdskommuneskat		Udskrivnings/ beskatnings- procent 1963-64
		1959-60	1963-64	
	1.000 kr.	pct.	pct.	
<i>Ålborg</i>	978	3,0	2,2	14,8
Heraf ydet af:				
Hasserris	971	21,5	11,3	14,0
Sundby-Hvorup	7	0,2	0,1	16,7
<i>Randers</i>	215	1,4	1,1	13,6
Heraf ydet af:				
Dronningborg	52	6,4	3,9	12,5
Hornbæk-Tånum	62	13,6	8,0	13,2
Kristrup	63	5,1	3,6	11,4
Vorup	38	3,1	2,1	10,7
<i>Vejle</i>	698	5,4	4,5	14,3
Heraf ydet af:				
Hornstrup	151	21,5	11,6	11,3
Hover	25	3,3	1,8	13,3
Skibet	19	4,8	3,2	10,5
Vinding	503	38,8	18,7	13,4
<i>Næstved</i>	233	3,2	2,3	13,2
Heraf ydet af:				
Herlufsholm	233	10,4	6,4	12,7
<i>Nykøbing F.</i>	120	1,5	1,0	16,8
Heraf ydet af:				
Tingsted	22	6,3	2,8	11,7
Toreby	98	11,2	7,0	9,5
<i>Nyborg</i>	99	2,0	1,7	15,0
Heraf ydet af:				
Avnslev-Bovense	59	9,0	5,8	11,2
Hjulby	20	19,4	14,6	6,2
Vindinge	20	6,3	3,2	9,2
Centralkommunerne (gennemsn.)	—	3,9	3,1	.
Omegnskommunerne (gennemsn.)	—	7,1	4,6	.
Afløsningstilsvær i alt	20.174	—	—	—